

Kupujte VOJNE BONDE!
 Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
 Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
 The Oldest Slovene Daily in Ohio
 Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 28, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 98

ITALIJA IN NEMCIJA POD EKSPLOZIJO LETALSKIH BOMB

Na mesto Duisburg so vrgli Angleži tekom 45 minut 1,350 ton bomb — po 30 ton na minuto

TUDI PO ITALIJI JE GROZNO TRESKALO

LONDON, 27. aprila. — Ameriški bombardirali Grosseto letališče, ki je oddaljeno komaj 80 milj od Rima, ter letališče v Bariju, ob južni jadranski obali, kamor so vrgli nad 250,000 funtov eksploziva.

Na drugem koncu bojne fronte pa so težki angleški bombardirali nemško mesto Duisburg, na katero so vrgli 1,350 ton bomb, ki so izpremenile mesto v ogromno ognjeno morje.

Po 30 ton na minuto Bombniki so se nahajali nad mestom 45 minut, tekom katerega časa so vrgli na minuto po 30 ton bomb na minuto. Dim požarov se je valil deset tisoč čevljev visoko pod oblaki. Angleški letalci pa so bili zaposleni tudi drugod ter so porazili več ladij osištca. Poleg letališč v Bariju in pri Rimu, so ameriški bombardirali tudi italijanska industrijska mesta.

AMERIKANCI NAJ PRENEHA DAJATI KONCESIJE NEMCIJI

LOS ANGELES, 27. aprila. — Amerikanci švedskega porekla v južni Kaliforniji so danes opozorili na švedsko vlado, naj prekliče pravico prevajanja nemškega vojaštva in nemškega materiala preko švedske Norveške. To je prvi tozadevni protest ameriških Švedov.

Partizanske armade so osvobodile izza 23. marca 6,000 štirjaških milj ozemlja

Ozemlje, ki leži v osrčju Jugoslavije in ki se razteza do Jadranskega morja, je ogromne strateške važnosti za bodočo invazijo zaveznikov.

MOSKVA, 26. aprila. — Odreke Drine, ki teče iz črnogorskega hribovja v Hercegovino. Dne 9. aprila so partizani končali z okupacijo važnega kraja Foča. Italijanske divizije v tem okraju so bile sistematično sesekane in tu se je tisoče srbskih, črnogorskih in hrvatskih rednih vojakov pridružilo partizanom.

Dalje poti zapadu je osvobodila armada prav tako aktivna.

Osvoboditev nadaljnih krajev V liškem okraju, ki leži še dalje proti zapadu, je osvobodila armada zavzela Otočac, Slunj in Brinje ter zajela nad milijon nabojev, dva vagona izstrelkov za topove ter približno 4,000 galon gasolina.

V tem odseku je osvobodila armada operirala s pomočjo ene tankovske kolone ter je tekom operacij izgubila tri tanke.

V Stolacu, v južni Hercegovini, so partizani vdrl v ta kraj ki je bil v rokah sovražnika, pobili posadko ter se umaknili šele, ko je sovražnik dobil ojačenja.

Japonci na potu v ujetništvo

Na sliki vidimo nekaj japonskih vojakov, ki so bili med onimi, katere so prepeljali s parnikom iz pacifičnega vodovja v ujetništvo v zavezniška taborišča. Dva Japonca se zabavata z neko igro.

Fašisti dolže Vatikan ščuvanja Poljakov

Fašist Farinacci pravi, da je Vatikan naščuval Poljake, da bi slednji pomagali Rusom.

BERN, Svica, 26. aprila. — Roberto Farinacci dolži v večrajšnji izdaji lista Regime Fascista govornika na vatikanskem radiu, češ, "da ščuva poljsko ljudstvo, da slednje soglašja z rusko armado."

Nepriistranska preiskava 'masakrov' Poljakov po Rusih je bila silno otežkočena, pravi Farinacci, "po anglo-ameriškem judovskem pritisku na nevturalne organizacije v Ženevi, zato da ne bo zgodovina označila Josipa Stalina, novega pobornika krščanstva, za vulgarnega razbojnika."

Italijanski in nemški radio sta nocoj objavila "skupen komunikacije glede ruskih umorov, češ, da so ruski morilci umorili na poljskem ozemlju 350,000 do 400,000 Poljakov."

Vesti iz Slovenije

(Posneto iz Bazovice od 15. januarja 1943 — v izvirnem besedilu).

Vojaško vojno sodišče je obsodilo na smrt Erjavca Avgusta iz Oslice, na dosmrtno ječo pa Erjavca Josipa, Erjavca Alojzija, oba iz Oslice; Zajca Vincenca iz Mleščeva pri Stični in Kutnerja Alojzija iz Krškega Potoka.

Zaradi kršitve prepisov o prehrani in preskrbi je bilo v mesecu decembru 1942 obojenih nekaj sto ljubljanskih trgovcev in obrtnikov na razne denarne kazni od 500 do 5,000 lir.

V svojem govoru v Gorici — o katerem smo svoječasno že poročali — je Mussolini tudi dejal, da bo znala Italija iztrebiti Slovence, če bi druga sredstva odpovedala. Ta del njegovega govora listi niso objavili. Sedaj izgleda, da se je Musso premislil. Vzrok: polom v Libiji.

STRAHOTNO DEJANJE PONORELEGA OČETA

BAY CITY, Mich., 27. aprila. — Neki mož, ki je nenadoma ponorel, se je zabarikadiral danes zjutraj v svojem domu, kjer je ubil svojo 10-letno hčerko, nato pa nevarno ranil še druga dva otroka in samega sebe. Poleg teh je obstrelil tudi četrto hčerko.

Ker so bili vsi poizkusi policije, da bi ga pomirila, zaman, so vrgli policisti v hišo bombe, ki povzročajo solze. Mož, ki se pi-

TORNADO V DRŽAVI OHIO

Vihar je poškodoval tovarne, podiral hiše in garaže, lomil telefonske in telegrafске drogove ter ranil mnogo oseb.

Snoči je divjal preko severnovzhodnega dela države Ohio velik vihar, ki je posebno prizadel južnovzhodno in zapadno mestno stran. Tekom viharja sta bili dve osebi ubiti, mnogo je bilo ranjenih in povzročena škoda znaša tisoče dolarjev.

Ubita sta bila Richard Paternoster, star 12 let, in Tony Fernbach, 9 let, ko se je podrla na neki farmi v bližini Medine neka lopa, v kateri sta se nahajala.

To je bil najhujši vihar izza onega, ki je dne 28. junija 1924 razsajal v Lorainu.

Tornado je poškodoval in delno podrl več tovarn, kjer izdelujejo vojne potrebščine, dalje je podrl mnogo hiš in garaž ter polomil mnogo telefonskih in telegrafskih drogove.

V Akronu, kjer je povzročil vihar veliko škodo, je bilo ranjenih najmanj 100 oseb. Mnogo ljudi se nahaja po bolnišnicah v Akronu. V Clevelandu in drugih okoliških krajih, ki so bili posebno hudo prizadeti od te elementarne neizgode.

PATRIOTIČEN VETERAN

DELAWARE, 27. aprila. — Leonard Brown, 104 leta stari veteran iz civilne vojne, je danes investiral \$6000 v drugo ameriško vojno posojilo. Brown, ki je bil v civilni vojni ranjen, je dejal:

"Sicer sem prestar, da bi zadel puško na ramo, vendar pa še lahko kupim par pušk za naše mladce, ki se danes za nas bore."

Podprimo horbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znank!

POZNO PRIZNANJE — TODA VNDAR PRIZNANJE!

Jugoslovanski informacijski center, ki je ustanovila jugoslovanske vlade v Londonu, poroča v svojem bulletinu:

"Glasom zanesljivih podatkov skuša Italija poklicati domov večino, in morda celo vseh svojih 30 divizij, ki se zdaj nahajajo v bojih proti jugoslovanskim partizanom."

Jugoslovanska vladna ustanova je torej končno vendarle priznala, da se te divizije ne bore proti Mihajlovičevim četnikom, ki niso aktivni, temveč proti partizanom. Partizanski armadi, ki je izza 23. marca osvobodila nad 6,000 štirjaških milj jugoslovanskega ozemlja, bę treba končno vendarle priznati njene uspehe, katerih ni danes več pripisovati "glamor boy"-u Mihajloviču, kakor se je to prakticiralo dolge mesece partizanskih bojev. Čeprav je to priznanje etična in časnikarska dolžnost, smo ustanovi vendar hvaležni zanje.

Nocoj grozi stavka delavstva tranzitnega sistema

Predsednik unije pravi, da bo opolnoči proglašena stavka, ako mesto ne ugodno zahtevam delavstva.

Thomas F. Meaney, predsednik unije tranzitnih uslužbencev, je izjavil, da grozi danes opolnoči stavka uslužbencev tega sistema, ako mesto ne ugodno njihovim zahtevam.

Odlok, da se proglašita stavko, je bil objavljen snoči po seji na glavnem inijemskem stanu, 2526 Euclid Ave., katere seje se je udeležilo kakih 200 uslužbencev tranzitnega sistema.

Michael F. Garvey iz Detroita, podpredsednik International Transit Employees unije, je v ponedeljek svaril pred stavko, češ, da bi bila slednja ilegalna, ker ni bila odobrena po internacionalnemu eksekutivnemu odboru.

Toda Meaney pa se ni zmenil za to svarilo, temveč je šel naprej po svoji poti ter odredil stavko, ako mesto danes ne ugodno zahtevam uslužbencev.

ZAMOREC OBSOJEN V SMRT

SALEM, Ore., 27. aprila. — Robert E. Lee, dvajset let star zamorski kuhar na nekem vlakcu, ki je priznal, da je zabol in umoril 21-letno Mrs. Mary Martho Virginijo James iz Norfolk, ko je slednja spala v svoji postelji v Pullman vagonu, je bil obsojen v smrt na električnem stolu. Kuhar je priznal, da je prišel ponoči k njeni postelji, in ker se mu ni hotela spolno podvreči, ji je prerezal vrat. Omenjena je bila žena nekoga pomorskega častnika.

PATONOV ZET—VOJNI UJETNIK

HAMILTON, Mass., 27. aprila. — Podpolkovnik John K. Waters, zet generala George S. Pattona, se nahaja v nemškem vojnem ujetništvu, kakor je poznala njegova žena. Ujet je bil v Tunisu, kjer je poveljeval neki oklopni diviziji.

INDUSTRIJI PREMOGA GROZI STAVKA PREMOGARJEV

John L. Lewis, predsednik United Mine Workers organizacije, je baje odredil stavko za v petek opolnoči

PREMOGARJI NOČEJO RAZPRAVLJATI Z VOJNIM DELAVSKIM ODBOROM

WASHINGTON, 27. aprila. — George W. Taylor, podpredsednik Vojnega delavskega odbora, je izjavil, da mu je bilo sporočeno, da je John L. Lewis, predsednik United Mine Workers organizacije, odredil za petek opolnoči splošno stavko 450,000 premogarjev.

Lewisova izjava "Kakor stvari sedaj stoje," je izjavil Lewis, "ne bo do 30. aprila nobenega kontrakta, če pa ne bo kontrakta, tudi premogarji ne bodo stopili na kompanijsko ozemlje."

28,000 premogarjev ne dela Medtem pa se razširjajo sporadični in neavtorizirani delavski zastoji. Včeraj je prenehalo delo v več kot petdesetih rovih, kjer je nad 28,000 premogarjev pustilo svoje delo.

Zastopniki premogarjev so tako rekoč zaloputnili vrata pogajanjem z Vojnim delavskim odborom, katerega smatrajo delavstvu sovražnega in se hočejo pogajati direktno z vlado.

NOVI GROBOVI

AGNES PERKO Včeraj zjutraj ob 9. uri je preminila v St. Vincent Charity bolnišnici Agnes Perko, rojena Jakšič. Pokojnica je dočakala 73. leto starosti, ter je nad 40 let živela v svoji hiši na 3529 E. 82 St. Že nekaj let je bolehal za sladkorno boleznijo, zadnji četrtlet pa jo je zadela kap, naka je bila odpeljana v bolnišnico, kjer je po petih dneh podlegla.

Blagopokojnica je bila doma iz Budgejevsi, fara Žužemberk, p. d. Kočevarjeva, kjer je bilo rojenih pet sestra. V Ameriko je dospela pred 51. leti. Z Dominikom Perko sta se poročila v Jolietu, Ill., naka sta se za stalno naselila v Clevelandu. Soprog pokojnice je umrl pred 15. leti. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ, Oltarskega društva in Samostoj. društva Slava.

Tu zapašča štiri sinove in tri hčere: Mrs. Mary Strekal, ki vodi trgovino z grocerijo in mesom, Franka in Alojzija, ki se nahajata pri vojaki, zdravnika Anthony J., Mrs. Josephine Barley, zobozdravnika Adolfa, in Mrs. Jennie Grahek, sestro Elizabeto Komin, ki je še edina živa sestra ter živi v Clevelandu, kamor je prišla pred 53. leti, 23 vnukov in enega pravnuka.

Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v soboto zjutraj ob 10. uri v cerkev sv. Lovrenca ter v družinsko grobnico na Calvary pokopališče, kjer je njen pokojni soprog delal 30 let kovaška dela. Pogreb oskrbuje A. Grdina in sinovi pogrebni zavod.

MIR NA PACIFIKU

S pacifičnega bojišča ni danes nobenih važnejših poročil, iz česar sledi, da vlada tam razmerov mir, katerega prekinjajo samo sporadične akcije posameznih letalcev.

JOHANNA JARTZ Včeraj zjutraj je preminila na svojem domu Johanna Jartz, stare 61 let. Stanovala je na 16110 Arcade Ave. Pogreb se bo vršil iz August F. Svetek pogrebnega zavoda, 478 E. 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

PAUL RUSNOV

Včeraj popoldne je umrl Paul Rusnov, star 76 let, stanujoč na 18806 Cherokee Ave. Doma je želim jim srečen povratek!

Naši fantje-vojaki

Mr. in Mrs. Louis Cvertnik, 14805 Sylvia Ave., imata tri sinove pri vojakih — Louis, Willie in Edward John. V četrtek bo šel pa sin Andy, na 7. maja pa Albert, tako bo od ene družine pet sinov pri vojakih.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN YUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year - (Za celo leto) \$6.50
For Half Year - (Za pol leta) 3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year - (Za celo leto) \$7.50
For Half Year - (Za pol leta) 4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year - (Za celo leto) \$8.00
For Half Year - (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZANIMIVA PRIZNANJA

VI.

Kapetan Vasilevič, Mihajlovičev častnik, ki so ga ujeli slovenski partizani lanskega decembra v Sloveniji, je izjavil, da je organiziral Mihajlovič v Sloveniji za boj proti partizanom "Belo gardo." Novozelandski Jack Denver iz Oaklanda, ki je lansko zimo pobegnil iz nemškega vojaškega taborišča pri Mariboru (o čemer smo tudi svoječasnno že poročali v našem listu), je izjavil preko radia "Svobodne Jugoslavije," da je videl pohod Mihajlovičevih četnikov ramo ob rami z Italijani skozi Ljubljano. Tekom napadov lanske zime v Bosni, so partizanski komunikacijski javljali o zajetju stotin četnikov ob strani Italijanov, naznanjajoč natančne datume in kraje bitk. Preteklega januarja je dr. Ivan Ribar sporočil preko radia, da so se četniški podpoveljniki Gjačić, Jevdjevič in Birčanin pridružili italijanski armadi v njenih napadih na partizanske vasi v Dalmaciji in Bosni ter da so ustanovili v Cirkvenici vežbališče za četnike.

Zaupno jugoslovanski vladni uradniki priznavajo, da prejema Mihajlovič od Italijanov orožje na podlagi svojega tajnega sporazuma z generalom Roatto, poveljnikom italijanskih okupacijskih čet v Jugoslaviji; ta sporazum vsebuje dogovor, da se tega orožja ne bo vporabljal proti Italijanom. Dne 11. februarja, 1943 je istanbulski poročevalec londonskega "Timesa" javno oznanil, da ima Mihajlovič "neke vrste nedogovorjeno premirje z Italijani." In že 20. novembra, 1942 je Mr. Hanson Baldwin v "New York Times" nonsalantno izjavil, da "branilci generala Mihajloviča ne zanikujejo, da bi Mihajlovič ne bil v stikih tako z Italijani kakor z generalom Nedičem, toda naglašajo, da so podobne 'kupčije' običajne v balkanski politiki." Zdaj nastane vprašanje: "Zakaj pa partizani ne delajo takih 'kupčij'?"

Doslej so bila neovrgljivo ugotovljena sledeča dejstva: a) Mihajlovič se NE bori proti Italijanom; b) Mihajlovič se NI odpovedal onim četniškim edincem in njihovim poveljnikom, ki so se pridružili sovražniku v bojih proti lastnim bratom, da bi moral kot jugoslovanski vojni minister postaviti te ljudi pred vojaški preki sod.

Kakšni motivi so neki pripravili Mihajloviča do tega, da je naročil svojim ljudem ali jim vsaj dovolil bratstvo z Italijani proti partizanom? Hm, morda se čuti užaljenega in razdraženega zaradi svoje propadajoče slave in vedno naraščajoče slave partizanov... toda pojasnilo mora ležati nekje vse globlje kot tu.

Mihajlovičev štab sestoji iz mož, kakor Vasič, Zujevič, Moljevič in drugih, o katerih je znano, da so fanatiki in poleg tega, da vidijo rdeče v vsem, kar je levičarskega in naprednega ter so znani tudi kot možje, ki dajejo prednost Veliki Srbiji pred Jugoslavijo. Nekateri srbski ministri in vladni uradniki v Londonu spadajo v isto vrsto: socialno so ultra-konservativni, nacionalno pa pansrbski. Ti ljudje vidijo v Mihajloviču v prvi vrsti angela varuha proti socialni revoluciji in steber srbijanstva proti hrvatstvu. Potisnjen po svojih oboževalcih v to lažno in ekscentrično pozicijo, sé je pričel Mihajlovič polagoma in stopnjevaje vdajati veri, da se partizani bore proti osišču samo zato, da se po komunistični revoluciji polaste moči in oblasti.

Ker pa je tehnika in pravilo osišča "Deli in vladaj," je ta spor kakor voda na njegov mlin. Čim so pričeli partizani strnjevati Srbe in Hrvate v skupne vrste, so se približali Mihajloviču Italijani, rekoč: "Glejte, gospod general, mi nimamo prav za prav ničesar proti vam. Mi se, kakor vi, borimo samo proti komunizmu. Mi imamo, vprav kakor vi, poravnati svoje račune s Hrvati." Ta tehnika se je obnesla v deželah, ki so starejše in bolj homogene kakor je Jugoslavija — v Španiji in Franciji.

UREDNIŠKA POŠTA

POZOR DETROIT IN OKOLICA

V nedeljo 2. maja ob 3. uri popoldne bo četrti seja podružnice št. 1 SANS-a v Slovenskem narodnem domu na 17153 John Rd.

Prosi se, da se udeležite v največjem številu, ker so zelo važne zadeve na dnevnem redu. Potrebno je odločiti prav, da bo nam v čast in naši zasluženi Sloveniji v korist.

Mnogo vas ni bilo na manifestaciji "Slovenski dan". Lahko vam je žal. Bila je lepa manifestacija vseh zavednih navzočih, izraz globoke simpatije in odločne volje pomagati do kler je čas. Tudi naša mladina je po svoje prispevala. Naši mladi umetniki Dorothy in Stanley Kapel, Rudy Horvat in ljubki sestri Anny in Mary Krek so s svojo pristržno godbo razveselili vse.

Hvala ti, draga mladina, da si se tako zelo potrudila in nam zaigrala toliko lepih slovenskih pesmi.

Upam, da nas tudi v bodoče razveseliš in nam zaigraš, da bo več veselja do našega požrtvovalnega dela.

Kdor je kriv, naj popravi svojo brezbriznost in pride sedaj, da doprinese svoj delež k težki nalogi Slovenskega ameriškega narodnega sveta.

Slovensci v domovini so že silno razredčeni, voditelji kolikor jih je še živih po gozdovih in planinah so zapisani smrti. Naše vasi, trgi in mesta so naseljeni z Nemci, Italijani in Madžari. Teško bo spraviti te roparje ven, ker je mnogo legalnih lastnikov mrtvih. Kdo bo branil po zmagi Slovence pri sklepanju miru? Edino SANS z vso našo pomočjo bo mogel to storiti po svojih zastopnikih pri zeleni mizi.

Nič nam ne sme biti pretežno in nikogar ne bo bolelo če nekaj žrtvuje za naš trpinčeni narod v stari domovini. Pokažimo z delom, da nas ne bo obsjalo svet, da nismo storili, kar bi lahko in morali storili. Odšli homo, spomin za nami bo ostal. Ovekovčilo ga bo veliko požrtvovalno delo za rešitev krvnih bratov in sester. V zgodovini bomo živeli večno.

Potomci se nas bodo spominjali s ponosom, a naš narod in mi, sedaj tako tužni Sloveniji nam bo hvaležen.

Na sejo nas kliče naš Sans! Le pridite vsi na ta dan. dolarček al' dva premore že vsak in bratu pokloni ga rad, če sam ne prinese na sejo daru, naj Charlesu Gabru odda, al' ga mu pošlje domu.

(Chas. Gaber, 16641 Inveness, Detroit, Mich.)

Za podružnico št. 1 SANS, Lia Menton, tajnica.

Spomlad

Cleveland - Collinwood, Ohio. — Dolga zima je minila in zopet je tu spomlad zelena, čas ki razveseli stare in mlade. Starček komaj pričakuje spomladanskega solca, da si zopet ogreje svoje onemoglo ude.

Kaj pa mladina? Kakor hitro se malo ogreje, že jih vidite kako so veseli in se igrajo svoje različne igre. Pa tudi ptice so se zopet vrstile iz gorkih krajev in prepevajo svoje mile pesmi, kot bi se učile skozi celo zimo.

Pa učili so se tudi otroci Mladinskega pevskega zbora na Waterloo Rd. skozi celo zimo za spomladanski koncert, ki ga

priredijo 2. maja s petjem in igro.

Petje je pod vodstvom g. L. Semeta, ki je zmožen pevovodja mladine, in igra pa pod g. Steblajem, ki je sam izvrsten igralec in je pripravljen pomagati, kjer ga potrebujejo.

Mladina vas vljudo vabi, da pridite na njih koncert in s tem pomagate, da se nadaljuje s poukom.

Vi, starejši pa se potrudite in povabite svoje sosedje in prijatelje, da gotovo pridejo, da bo dvorana polna, ker za igralce kot odbor, je to največje plačilo za njih čas in trud.

Po koncertu bo ples. Igral bo Pecon's orkestra.

Jerry Pike (Pajk)

Zahvala

Cleveland, Ohio. — V prijateljski dolžnosti si štejem zahvaliti se vsem mojim sorodnikom, prijateljem in prijateljicam, ki so za časa mojega dopusta, tako skrbeli, da sem se vedno dobro počutil in zabaval, tako da so mi tisti dnevi potekali kot en sam vesel dan, ki mi bo ostal vedno v spominu.

Zelo sem osupnil, ko so me iznenadili s "surprise party" v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd., potem so mi pa podarili še tako lepo in fino uro, takozvano Military Watch, katera je zelo potrebna vojaku, ker je pri vojaki točnost velikega pomena. Upam, da jih bo zlatar Černe v S. N. D. še mnogo prodal.

Imena vsakega posameznika ne morem tukaj zapisati, zato imam pa toliko bolj vse zapisane v svojem srcu in se vas bom s hvalečnostjo vedno spominjal, ter se vam še enkrat najiskrenejše zahvaljujem za vso izkazano dobroto in čast.

Vaš udani

Joe

Moj naslov je: Cpl. Joe DeLost, Btry B, 303 C.A.B.B.B., Seattle, Wash.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znank!

Napadi na železnice

Angleška časniška agentura Reuter je prinesla dne 29. marca naslednjo vest:

V teku zadnjega meseca so jugoslovanski partizani porušili 51 železniških postaj, zadnjo na progi Bugojno - Sarajevo. Na proki Lapovo - Kragujevac je bil vržen iz tira nemški vojaški vlak. V Kragujevcu so partizani ubili načelnika policije.

Sofijski časopis "Zora" je objavil v svoji številki od 16. marca dopis iz Sumadije, katerega je listu poslal bolgarski vojak, po imenu Grabčev.

Iz dopisa sledi, da je bolgarski vrhovni stan zdaj nastanjen v Kragujevcu. V tamošnjih trgovinah ni najti ničesar, niti ne koščka papirja. Gospodarsko življenje v Kragujevcu je popolnoma zaostalo in mrtvo.

Promet na železnica je skoraj ustavljen; tvornice za orožje stoje, tako da so vsi delavci brezposelni in nimajo nobenega zaslužka več.

ISKANJE ZAKLADA

Bile je mesečna julijska noč. Nebo je bilo čuda veliko, sinje in nemo. Dolina Rossmore je vsa tiha ležala med obakraj nagrmadenim skalnatim pogorjem. Bila je zagrnjena z rahlo sivo meglo in na miru, kakor da spi. Daleč proč so v močvirju regljale žabe.

Tik pred polnočjo so prišli po stezi iz vasice Rossmore štirje moški na poti gori Simon.

Ko so prečkali grbavino močvirsko ravan, ki je po njej držala steza do gorske poti, so postali. Zaradi zagatne steze so bili dotle hodili v gosjem redu. Ko pa se je prvi, Janez Gillan, na lepem ustavil, so morali na mah obstati tudi vsi trije za njim. Po vrsti so butnili drug ob drugega. Iztegnjenih rok, da bi ne padli, so komaj lovili sapo od strahu pred neznanstveno tiho nočjo in pred temnim pustotnim gorskim pobočjem.

Janez Gillan je bil tršat mož. Nosil je že do belkastega izpran dežni plašč, ki mu je segal od vratu do urbasov (urbas — gornje usnje pri čevlju težkih črnih čevljev). V obraz mu je silil mahdrav črn klobuk. Ko se je okrenil, da spregovori z Barneyem Rogersom za seboj, mu je mesečina obsijala rejeni rdeči obraz in dolgo sivo brado. Obe roci se je oprl na lahek železen drog, sklonil glavo in šepetaje spregovoril: Ali si dobil nož s črnim ročajem?"

Barney Rogers je bil slaboten pa velik fant v stari višnjevi obleki. Plašč mu je po irski šegi segal do srede stegen, na temenu črne kodraste glave pa mu je čepela na pol suknena čepica. Bit je tako suh, da so se mu videla vretenca na vratu, ki je stegnil glavo h Gillanu. Majhne sive oči so se mu široko odprle in majhni topi nos mu je zadrgetal. Tlesnil je z roko po levem hladnem žepu. Otipal ga je in nato šepnil: "Kajpak da ga imam. Tule pod roko je."

"Preveri se," je tiho zavrnil Gillan. "Nož s črnim ročajem mora biti. Ne bo se nam izšlo po sreči, če ga nimamo."

"Na," je zašušljaj Rogers in izvlekel iz žepa majhen nož s črnim ročajem, "da ga na svoje oči vidiš!"

Gillan se je pripognil in tenko gledal v ročaj. Trava je zašušela pod težkimi čevlji in prigneta sta se še oba druga. Vsi trije so na glas zajemali sapo in mrmrali, ko so sklonjeni napejali oči in otipavali nožev ročaj. Rogers, katerega glava in ramena so se očrtavala v mesečini nad stuljenimi postavami, je trepal z obema očesoma in se mrdal z obrazom v nebo, kakor da mu je počiti od pričajenega smeha.

"Črn je že res," je menil končno Gillan.

"Črn je," sta prišepetala druga dva, brata Higgins, ki sta delala na Gillanovi kmetiji. Bila sta zajetna moška v hlačah iz debele volnine in v višnjevih pletenih jopičih. Stala sta odprtih ust in divjega pogleda v črni oči. Oba sta imeli v rokah kladivo.

Rogers ni nosil ničesar. Bil je kamnosek. Samotno je živel v majhni koči in bil precej razvpit čudak. Vsi štirje so z Gillanom na čelu odrinili drug za drugim dalje. Krenili so na levo pobočje gore Simon po poti, ki je vodila do vodne shrambe. Nekako na pol poti je Rogers dejal: "Pat!" in potapljal Gillana po desnem ramenu. Gillan se je zdrznil, postal in se po strani ozrl.

"Tule pojdemo s poti in krenemo v skalovje na levo," je zašušljaj Rogers. "Tista skala je kakšnih dve sto metrov oddal."

Gillan se je odkril in se pre-

križal. Enako sta storila brata Higgins in greoč glasno mrmraje pomolila. Po kratkem premolku si je še Rogers snel čepico in se pokrižal.

Dajmo, posedimo malo," je navsetoval Gillan.

"Rajši odprimo steklenko," je zavrnil Rogers.

"Tudi prav," je dejal Gillan, "toda zapomnite si, da ga dobi vsak le kratek požirek."

Saril je po dežnem plašču in izvlekel firkelj žganja. Vsi štirje so se stisnili k nizki kamniti ogradi, kakor da se pred nečem skrivajo. Mesec je svetlo obeval belo slizko pot, sivo ogrado in gorsko pobočje, ki je črnelo bolj ko je minevalo v daljavo. Gillan je bil odrahljal zamašek že doma, pa se je le dolgo ukvarjal z njim, prerena ga je zdaj izvlekel. Zamašek je lahko zašumel, ko se je iztaknil. V tihi nočni zrak je zavel sledki duh žganja.

Vsi so pili — Gillan prvi. Potlej je Gillan steklenko spravil. Brata Higgins sta še venomer odprtih ust škilila na levo preko ograde. Gillan si je zapel dežni plašč in nato pograbil Rogersa za koleno. Rogers je klečal na desnem kolenu, na sključnem levem pa slonel s komolcem.

"Ali dobro veš, da si sanjal o tem tri noči zapovrstjo?" je vprašal Gillan.

"Tako za trdno, kakor imam za trdno neumrjočo dušo," je hitel Rogers, si snel čepico in si jo z obema rokama pritisnil na prsi. "Tri noči sem videval ploščato skalo, na enem vogalu rdeč mah. V sanjah se je skala dvignila in pod njo je ležal poginul črn maček. Globoko v tleh spodaj pod skalami, pa je bil črn železen lonec na treh nogah in ta lonec je bil poln zlatih cekinov. Do vrha je bil poln in vrhnji so bili zarjaveli."

Gillan in brata Higgins so ga poslušali s spoštljivim strahom. "Ali veš povedati, kako globoko je lonec?" je vprašal eden Higginsov, tisti, ki so ga klicali za Pata; tisti z velikimi rdečimi ušesi in z bradavicami po rokah.

"Jezik za zobe, Pat Higgins," je zasikal Gillan, ki ga je jezilo, da hlapec poizveduje o čem takem v njegovi navzočnosti. Premolknil je in še oholo pristavil: "Kaj ne vidiš, da govorim jaz?"

Nato se je obrnil k Rogersu in strogo začel: "Zdaj pogledj, Barney Rogers. Pregovoril si me, da sem kupil firkelj najboljšega žganja in sredi noči si me spravil sem ven, da je v nevarnosti moja neumrjoča duša, kerš dam tvoji sanjam. Zato ti rečem, če me imaš s skalo, mačkom in zakladom za norca... pri moji duši, pazi se! To je vse. Gremo fantje. Rogers, ti pojdi naprej. Pokaži k tvoji skali!"

Na levo od poti je bilo pobočje gore golo in razvedeno. Vse povsod so štrlele večje in manjše globoke razkane apnenčeve skale, ki je po njih tu in tam raslo malo zvenjenega resja ali trav. Tla so bila skozi zobčasta. Hodili so počasi. Rogers je večkrat postal in drugim privdignil roko za seboj. Potlej se je vselej prihulil na roke in kolena, da je raziskal tla naokoli. Nazadnje je razburjeno vzkliknil: "Ha!" in planil k majhni vzboklini s podolgasto ploščato skalo na vrhu.

"Natančno kakor v mojih sanjah!" je zakričal Rogers, ko je pokleknil na šop zvenjenega resja ob skali. Z eno roko si je snel čepico, z drugo pa pokazal v skalo. "Poglej rdeči mah," je šepnil Gillanu.

(Dalje prihodnje)

IZPRED VOJAŠKEGA SODIŠČA

(Posneto iz ljubljanskega "Jutra" v izvirnem besedilu.)
Vojaško sodišče vrhovnega poveljstva oboroženih sil Slovenije-Dalmacije, odsek v Ljubljani je izreklo naslednjo sodbo v zadevi proti:

Smoletu Alojziju, pok. Franca in pok. Franciške Novšak, roj. v Bastarji 31. IV. 1884, bivajočemu v Gorenji vasi št. 11, nahajajočemu se v zaporu.

Miklavčiču Raju, pok. Josipa in pok. Ivane Javnika, roj. v Stični, 9. IV. 1920, tam bivajočemu v vasi Velike Črmlje, nahajajočemu se v zaporu in Kasteliju Ignaciju, sinu Ignacija, roj. v Stični 20. IX. 1920, bivajočemu v Velikih Črmljah št. 1 v begstvu.

Mavsarju Francu, pok. Josipa in Pevk Ivane, roj. na Brezovici 28. X. 1907 in tam bivajočemu delavcu.

Filipiču Antonu, pok. Antona in Marije Labruska, roj. na Brezovici 24. X. 1904, tam bivajočemu zidarju in

Založniku Ivanu, sinu Matija in Lončar Ivane, roj. na Brezovici 16. V. 1912, tam bivajočemu zidarju, vsi trije so v zaporu.

Čekadi Petru, sinu Petra in Marije Bratovec, roj. 28. IX. 1921 v Semiču, železničarju.

Struklju Vladimirju, sinu Pavla in Franciške Jakša, roj. v Semiču 27. XI. 1917 tam bivajočemu železničarju.

Doltarju Ivanu, sinu Ivana in Ane Butale, roj. 12. V. 1922 v Semiču tam bivajočemu kovarju.

Doltar Danijelu, sinu Ivana in Ane Butale, roj. 14. VIII. 1913, kovaču.

Kočevarju Milanu, sinu Julija in Ane Klejan, roj. 17. VII. 1917 v Gradcu, bivajočemu v Semiču, kmetovalcu.

Željku Josipu, sinu Ivana in Neže Klupar, roj. v Semiču 24. VII. 1912 tam bivajočemu kmetovalcu.

Vsi omenjeni se nahajajo v begstvu.

Prebilu Cirilu, sinu Ivana in Matek Marije, roj. v Podsmreku 29. X. 1915, bivajočemu v Plešiči št. 47, kmetovalcu, nahajajočemu se v zaporu.

Fakinu Pavlu, neznanega očetara in Marije Fakin, roj. v Skočljani 30. XII. 1916, tam bivajočemu, nahajajočemu se v zaporu, ter jih obsodilo v dosmrtno ječo.

RAZSAJANJE BOLGARSKEGA OKUPATORJA

Sofijski časopisi, med njimi lista "Utro" in "Zora" objavljajo dne 14. marca različne dopise iz Srbije, v katerih dajejo podatke o preganjanju srbskih patriotov s strani bolgarskih okupatorskih čet.

Casopise objavlja tudi več fotografiranih posnetkov iz vasi, v katerih je prišlo do krutega zatiranja. Stilizacija teh članov dokazuje, da imajo služiti propagandi in proslavljanju bolgarske vojske — priznavajo pa obenem, da so okupatorske sile plenile po vaseh Sumadije in to ne le, kadar so lovile izpornike, temveč tudi kadar so iskale hrano in drugo oskrbo.

IZ JUGOSLAVIJE

V koncentracijskem taborišču je umrl dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah.

Po najnovjših poročilih je v italijanskih koncentracijskih taboriščih vsega nad 30.000 Slovencev. Večino tvorijo Slovenci iz Ljubljanske pokrajine, zadnjem času pa so ponovno odvedli mnogo Slovencev tudi iz Julijske Krajine.

Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA
spisal
Branislav Nušić

Fiča: "To kar sem vam rekla! To je vse odvisno od vas, da brez vsake kršitve odnosečega se zakona rodite možko dete. Ako se zaupate meni, jaz lahko storim, da rodite..."

Gospa Mileva je slabo razumela zadnje besede, zardi do ušesa in koma polglasno spregovorila: "Ali za Boga/saj sem že v devetem mesecu..."

Fiča: "Toliko bolje! Vi ste devetem mesecu in boste v nekaj dneh porodili! in ako rodite fanta — naj bo srečen! V tem slučaju mi boste dali za moje voljo in vašo gotovost kakih sto kron, in to je vse. Ali, pazite dobro, kaj vam še povem: Ako rodite punico, bo v drugi sobi zraven vaše čakal nedavno rojeni fantek, ki nima očeta, ni matere, in za katerega se sploh ne ve, kako je rojen."

Gospa Mileva je ostrmelala; gleda na levo in desno in niti sama ne ve, kaj bi rekla. Zdi se, da je načrt ugaja, a ne ve, ali sme temu človeku zaupati ali ne.

Fiča je uganil njene misli: "Mogoče se bojite to storiti, ker me ne poznate. Ali vi se motite, ker je stvar zdaj enostavna. Težko je bilo samo, da se je našel ta načrt, to je ono, kar vas velja vsa stvar, z drugimi besedami: moja nagrada. A zaupanje, gospa moja in brat moj, zaupanje vame imate lahko, ker pred paragrafi, ki se nanašajo v glavnem na to stvar, ni bil sam ravno toliko kriv, kakor vi, ako bi do česa prišlo. — Torej jaz moram varovati samo sebe, to mi boste gotovo sami priznali."

Gospa Mileva: "Da, ali... kako naj vam povem... pa ako se zve?"

Fiča: "Zvedeti se ne more, jaz ne smem povedati, vi ne smete povedati."

Gospa Mileva: "Ali — babica?"

Fiča: "Babica? Babica bo moja žena; to, ki jo zdaj imate, boste spodili."

Gospa Mileva: "Pa otrok?"

Fiča: "Če bo fant, bo vaš."

Gospa Mileva: "A punčička?"

Fiča: "Jo bomo že komu izmislili; to je moja skrb, da se

Momčilo, a čez teden dni je do bil pri krstu ime Nedeljko. Tako je bil grešni Milič zdaj že drugič krščen. Boter pri drugem krstu pa se je resno potopil mladi materi, da bi mu bile skoraj odpadle roke, ko je držal otroka.

"Bog naj ga poživi, ali otrok je tako močan in velik, kakor ga še nisem dozdaj krstil."

ŠESTNAJSTO POGlavJE Čez štirideset dni.

Minilo je štirideset dni, z drugimi besedami, minilo je toliko časa, kolikor traja najdaljši post v letu, in gospa Mileva je vstala sveža, rdeča, nasmijana, tako, da gospod Vasa Gjurjič ni mogel, da bi ne vzkliknil: "Udovica in pol!"

Bivši občinski rejenček, bivši Milič, a zdaj Nedeljko, se je razkodažkal, ležeč kot paša v svilenih plencah, pod svileni odejico v zelo lepi zibki in z nikelnastim sesalčkom v ustih, tako lepim, kot bi ga mu nikoli ne kupil odbor prelepniške občine, pa četudi bi naložil posebne davke za prebivalce svoje občine.

Nedeljko je popolnoma zadovoljen s svojo usodo, in tako pri sebi misli:

"Zdaj je dosti bolje, kot pa je bilo takrat, ko so me biriči vlačili z razniki akti, ali pop pod svojo mantijo, ali ko mi je Jova štacunar mašil v usta debelo, pusto kašo z mlekom."

To je, Nedeljko tega ne misli, ker še ni zna misliti, a pisec tega romana veruje, da bi Nedeljko gotovo tako mislil, ko bi mogel.

In ko Nedeljko tako uživa, že sedi gospa Mileva kraj okna, pri katerem je tudi prej rada sedela, čeprav ni zdaj nikake potrebe, da bi videla gospoda Vasa, ker je že rodila lepega otroka.

Da, ali zdaj je že navajena, da sedi pri oknu, a gospod Vasa je navajen, da gre večkrat mimo tega okna, in ker je navada druga narava, to je da "druga narava" tako spremenila Milevo, da celo okno odpre, kadar gre gospod Vaso mimo, a gospod Vasa zopet obrne glavo prav do ramen.

Ker pa je gospod Vasa bil sodni pisar in je delal pri konkurzni masi, ni nič čudnega, ako je kakor z maso tudi z udovico prišel v dotiko. Spoznal se je torej z udovico in se potem večkrat oglašil pri njej, da jej svetuje kaj glede njene mase, katero je ona upravljala kot glavni dedič.

(Datje prihodnje)

Iz angleškega časopisja

Londonski časopis "The People" prinaša v svoji številki od 28. marca obširen članek z naslovom: "Velika ofenziva osišča proti Srbom" in piše med drugim:

"Petorica divizij osišča je začela splošno ofenzivo proti Srbom z namenom, da jih uniči še predno bo osišče prisiljeno, da se umakne nazaj v Evropo in da začno zavezniki neposredno groziti z invazijo Balkana.

Istočasno so začeli Nemci pobijati vse znamenitejšje jugoslovanske osebnosti, ki so v njihovih rokah, hoteč tako odvzeti narodu vse eventualne vodje. V Srbiji so ubili ta mesec približno 3,000 oseb — tako trde vesti, ki jih je prejel jugoslovanski glavni stan v Kairu.

Računajo, da se nahaja približno 120,000 Jugoslovancev v boju proti skupinam osišča, ki se poslužujejo letalstva in topništva, orožje, katerega Jugoslovani nimajo.

Predstavnik Jugoslovancev v Kairu je dejal, da je njihova prehrana slaba in da tudi nimajo materijala. Akoravno dobe sem in tja nekaj podpore, je vendar težko reči, kakšna bo njihova usoda, ako ne bodo zavezniki izvršili še letos invazijo Balkana.

V sedanjem trenutku razpolaga nemški general Loehr z približno 500,000 vojaki na Balkanu, toda njegovi italijanski kar vidno kopne z dneva v dan; te italijanske oddelke zamenjujejo največ čete balkanskih satelitov osišča.

Iz Jugoslavije prihajajo vesti, da število italijanskih dezerterskih naraščaj z veliko naglico, odkar so angleška in ameriška letala začela bombardirati Italijo z juga in severa.

Jugoslovani so storili vse kar so mogli, da preprečijo ojačenje položaja osišča na Balkanu. — Dan in noč gradi osišče zračne in pomorske baze na obalah Dalmacije in Grčije; ogromne količine materijala dovažajo v te kraje.

Jugoslovanski in grški partizani sicer stalno napadajo mostove in tunele in skušajo pretrgati prometne zveze osišča. Za svoj odpor proti Nemčiji je Jugoslavija morala plačati ogromno ceno. V teku dveh let, odkor je bila odstavljena vlada, ki se je hotela pobotati z Nemčijo, je izgubila že milijon ljudi. Na desetstisoče izgnancev se nahaja v delavskih taborih okupirane Evrope.

V blag spomin

ob prvi obletnici, kar je umrl naš ljubljeni soprog in oče

TOM TEKAVEC

ki je za vedno zatisnil svoje blage oči dne 27. aprila, 1942

Eno leto je poteklo, kar si Ti zapustil nas. Črna zemlja Te pokriva, ran ni izbrisal še čas.

Dragi soprog in preljubljeni oče, prežgodaj odšel si od nas. Zapustil vse, ki si jih ljubil, zapustil svoje lastne drage.

Zalujoca soproga Anna in otroci

Cleveland, Ohio, 28. aprila, 1943.

1900

1943

Naznanilo in zahvala

Globoko potrži in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla naša ljubljena soproga in dobra, skrbna mati

Mary Orehovec

ROJENA KALISTER

Zatislila je svoje blage oči dne 14. marca po kratki in mučni bolezni. Previdena s sv. zakramenti je zaspala za vedno. Pogreb se je vršil dne 18. marca iz Jos. Želetovih pogrebni prostorov v cerkev sv. Marije Vnebovzeta na Holmes Ave., ter od tam po opravljeni stovesni zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnica je bila rojena dne 28. marca, 1900 leta v vasi Jurišče na Notranjskem.

V dolžnost si štejemo, da se najlepše zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence h krsti pokojnice. Zahvalo naj sprejmejo Mr. in Mrs. Anton Pucel, Sr., Mrs. Mary Martin, družini Kuncic in Perrotti, delavci pri Kuncic-Perrotti, Grandma, Mr. John Pucel, Mr. F. Zajec, družini Matt Zadel, družini John Wolf, družini Oblak, Stella in Helen Zadel, družini Frank Zupancic, Brazil Rd., Mr. in Mrs. Anton Tanko, družini Jcseph Tomic, družini Frank Prelec, Mr. in Mrs. Leo Kaušek, delavci pri The Geometric Co., Local No. 70, Miss Culler and Home Room, Dept. 121, in E. R. S. od Cleveland Twist Drill Co., društvu Mir, št. 142 SNPJ, St. Mary's School, 8th Grade, in za skupni venec Mrs. Jennie Kozely in sosedom.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mrtvici pokojnice. Zahvalo naj sprejmejo: Mr. in Mrs. Cermeli, Mr. in Mrs. Frank Zadel, Mr. in Mrs. Henry Opalek, Stella Sedmak, Mr. in Mrs. Frank Urankar, A. Sernel, Jr., Mr. in Mrs. Jaksetic, Mr. in Mrs. Srebot, Miss Stella J. Zadel, Mr. in Mrs. Anton Krall, Sr., Mr. in Mrs. George Hribar in družini, Mr. in Mrs. M. Drensek, The Sightseers, Mr. John Pucel, Mr. in Mrs. Frank Grill, Mr. in Mrs. Ed Krall, Vida Kozel, Mr. Matt Sedmak, Mr. in Mrs. Kapel, E. 157 St., Mr. in Mrs. Cek, Mrs. Frances Zagar, Mr. in Mrs. Merzlikar, Mr. in Mrs. Ben Pike, Carol Batich, Mrs. Mary Zupancic, 686 E. 157 St., Mr. in Mrs. Starman, Mr. in Mrs. Barbo, Mr. in Mrs. Rudy Rozanc, Mrs. Jennie Kozely in sosedom, Mr. in Mrs. Kaucic, Mr. in Mrs. Tony Vadnal, Sr., Mary Hribar, Mr. in Mrs. Henry Zorman, John in Mary Oblak in družina Wolf, Mr. in Mrs. Frank Supanick, družina Frank Može, Mr. Louis Turk, Mr. in Mrs. Stanley Kokotec, Mr. in Mrs. Tony Zadel, Mrs. Frank Godlar, Mr. in Mrs. Smalic, St. Mary's Baseball Team, Mr. in Mrs. John Burja, Mr. in Mrs. J. Balzer, Mary Sustarsic, Mrs. K. Zadel, Ann Spelic, Mrs. F. Zele, Mr. in Mrs. Stigel, E. 60 St., Mrs. Pizmoht, Mr. in Mrs. Bubnich, 6th Grade St. Mary's School, 8th Grade St. Mary's School, Mr. in Mrs. S. Zupancic, Mrs. Grosel, Geometric Stamping Co., Mrs. Mary Princ in hčere, Tattler, družini Kogovsek in Znidar, Mr. in Mrs. Pucel, Jr., Valaira Fidel.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so prišli pokojno kropiti, ko je ležala na mrtvaškemu odru ter vsem onim, ki so jo spremili na njeni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Hvala pogrebni zavodu Joseph Zele in Sinozi za vzorno urejen pogreb in proustrno vsestransko poslugi.

Hvala čst. g. Rev. Celesnick za opravljene cerkvene pogrebne obrede. Zahvalo naj sprejmejo žene, ki so nosili krsto, kakor tudi oni, ki so dali svoje automobile na razpolago za spremstvo pri pogrebu, in sicer: Mr. Stanley Kokotec, Mr. Frank Kokotec, Mr. Frank Strahovec, Mr. Frank Zajec, Cleveland Twist Drill Co. društvu Mir, št. 142 SNPJ.

Ako se je pomotoma izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način pomagal ali prispeval, prosimo oprostjenja in mu izrekamo najlepšo zahvalo.

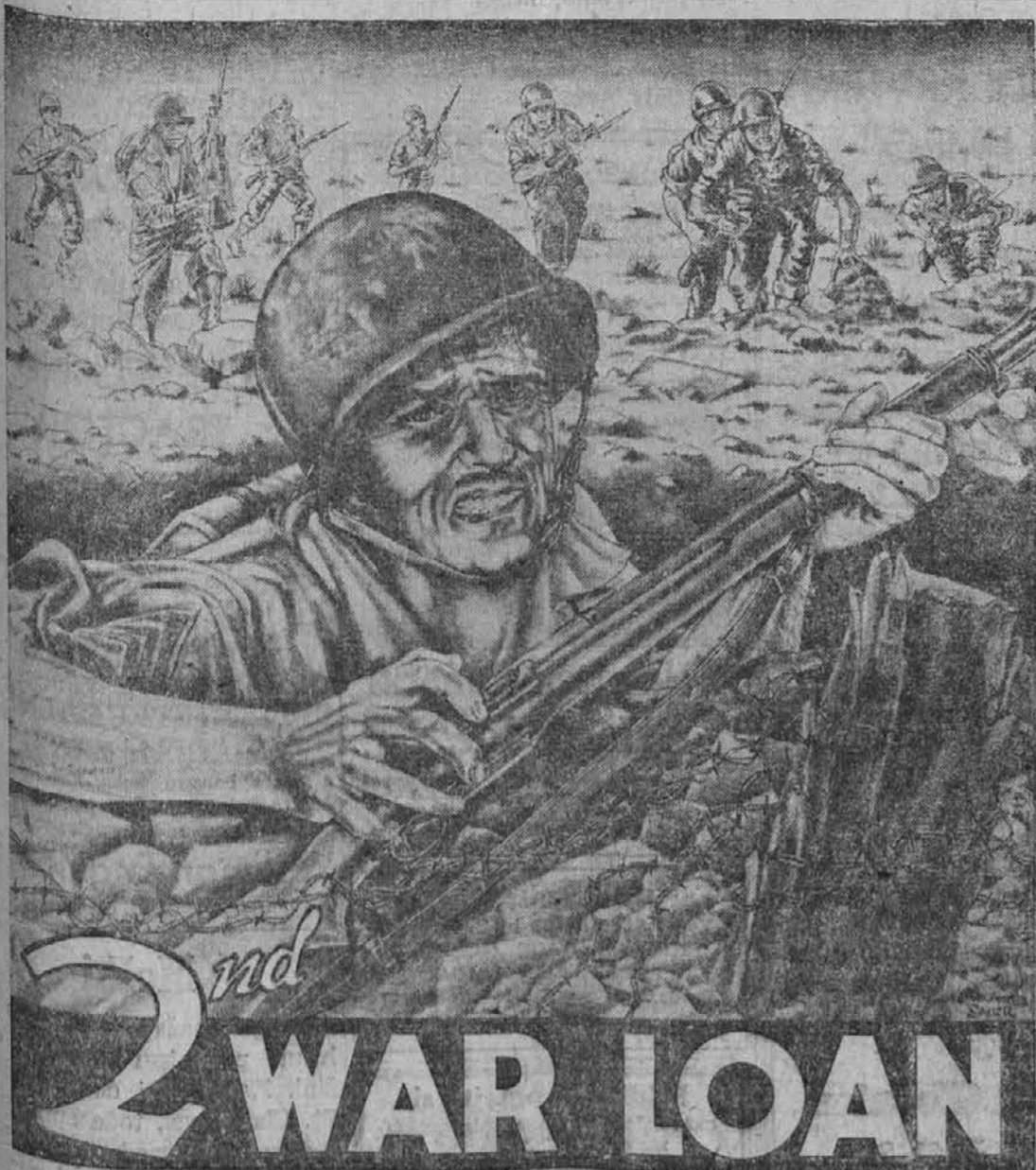
Ti, ljubljena soproga in draga mama, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška zemlja. Odšla si k Bogu, da sprejmeš iz Njegovih rok plačilo za vse, kar si dobrega storila. Mi Te težko pogrešamo, vsaj si nam bila tako dobra. Spominjali se Te bomo vedno z hvaleznostjo v molitvi, dokler se ne snidemo enkrat na kraju večnega mira in blaženstva nad zvezdami!

Zalujoci ostali:

JOHN, soprog
PVT. JOHN, JR., sin
MARY, DOROTHY, CAROLINE, ROSEMARIE, hčere
LOUIS, brat v Penni.
Brat v Južni Ameriki

Dva brata in ena sestra v stari domovini.

Cleveland, Ohio, dne 28. aprila, 1943.

This is the official poster, drawn by a Cleveland artist, for Cuyahoga County's 2nd War Loan Campaign.

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN—I. DEL

— Gospod, — je dejal prišlec, — oprostite, prosim, če se vam zdi moj poset nenavaden in morda celo vsiljiv. Prihajam po informacije o dami, ki ste jo nekoč dobro poznali in ki se je morda še spominjate — o Heleni de Montlaur.

— O Heleni de Montlaur! Robert je tako presenečeno kriknil in prebledel, da se je Paul Vernier ustrašil in ni vedel, kaj bi to pomenilo.

Robert je hotel vstati, pa je omahnil nazaj v naslanjač. O vratnik ga je tiščal, dušil se je. — To damo, — je nadaljeval Paul Vernier, — je zadela strašna nesreča. Vi bi ji pa morda lahko pomagali, da bi bilo njenega trpljenja kmalu konec. — Helena! . . . ga je preklinjal Robert. — Helena! . . . Je že živa? . . . Povejte! . . . Odgovorite!

— Da, gospod, živa je. — Ste prepričani o tem? — Zagotavljam vas. Saj jo vsak dan vidim in govorim z njo.

— Oh, gospod, srečo nam prinašate! — je vzkliknil Robert ves iz sebe od veselja.

In odhitel je po stopnicah obvestiti Carmen o radostni novici. Služinčad je kar strmela, videč gospoda, kako preskakuje kar tri stopnice in kriči na vse grlo:

— Carmen, Carmen! Vsa prestrašena mu je Carmen hitela naproti. Ihteč od sreče jo je objel in zajecjal:

— Helena! . . . Helena! . . . živa . . . živa! . . . Helena je živa!

Ze pri samem Carmeninem imenu, ki ga je izgovoril polkovnik, je Paul Vernier uganil, da se mu je posrečilo prevzeto poslanstvo.

Ze tistega dne, ko mu je Helena de Montlaur pravila, da je prepričana, da je slučajno srečala svojo sestro in njenega moža, je ukrenil Paul vse potrebno, da dobi informacije o mlademu polkovniku.

V vojnem ministrstvu, kamor se je najprej obrnil, mu niso mogli postreči z zaželenimi informacijami.

Polkovnik d'Alboize je bil na dopustu. V ministrstvu niso vedeli, kje stanuje. Postrežljivi uradnik mu je dejal samo, da bo lahko zvedel za naslov, ko se polkovnik vrne z dopusta.

Kar se tiče njegovega zasebnega življenja, so vedeli samo, da se je v tujini oženil. Niso pa vedeli, kdo je njegova žena.

Zaman je Paul Vernier poskušal tudi zvedeti kaj o vdovi po de Saint-Hyrieixu.

Ali ni bila njegova tragična smrt ob uporu kazencev v Ka-

kau oznanjena pomotova? Sledove tako davnega dogodka je bilo težko najti, pač so pa Roberta zagotovili, da bo vest točna, ker je bila objavljena v uradnem listu, a oblast se nikoli ne moti.

Paul je moral večkrat v vojno ministrstvo, obredel je vse oddelke in čakal po cele ure v predsobah, da je končno dobil zaželjene informacije.

Heleni ni hotel povedati, da je svoj cilj tako rekoč že dosegel. Od jutra do večera se je zadovoljeval s tem, da jo je zagotavljal, da ji pove drugi dan važno novico.

Rahločuten kakor vedno je hotel prihraniti nesrečni ženi bridko razočaranje, ki seveda ni bilo izključeno.

Kaj ni bilo možno, da se je zmotila misleč, da je srečala Carmen in njenega moža?

Morda se je oženil Robert d'Alboize z drugo, pa je pozabil na svojo ljubico in napravil križ čez preteklost, čez prelepe sanje, ki so se pa razpršile v nič.

Kaj bi ga torej brigala Helena in njena po krivem omadeževana čast? Kdo bi mogel zahtevati od njega, naj poskrbi, da bo dokazana Helenina nedolžnost?

Če se je res oženil, ga vprašanje Helenine usode pač ne bo zanimalo. Ali je še imel pisma, ki jih je bil obljubil Heleni, ko se je mudila v Toursu, usodna pisma, ki jih je bil najbrž pozabil odposlati ali pa jih je kljub svečani obljubi pridržal? Morda jih je pa sežgal.

Videč polkovnika in njegovo ženo, kako sta planila vsa iz sebe v sobo in ga solznih oči obsula z vprašanji, je pa Paul takoj spoznal, da je bil njegov strah neutemeljen.

Prečudno naključje, igra usode, kakršna se pripeti zelo redko; Robert je torej Carmenin mož!

Ali pa vesta za strašno nesrečo, ki sta jo sama zakrivila? Če vesta, zakaj nista napravila neznosnemu življenju svojih žrtev konec ali vsaj zmanjšala zla?

Ali sta vedela, kaj se je zgodilo z Ramonom de Montflaurrom? Če sta vedela, zakaj mu nista odprla oči, zakaj sta ga pustila živeti v grozni zmoti?

— Helena? . . . Gospod! . . . Kje je Helena? . . . je kričala Carmen in srce se ji je krčilo v strahu, da ni prav slišala.

— V vasi nekaj milj od Pariza, — je odgovoril Paul Vernier.

— Hitimo tja! . . . In požurimo se, da jo dobimo doma! . . . Uboga, sveta mučenica! . . . Ni-

V tovarni težkih topov

Na gornji sliki vidimo troje prizorov iz tovarne za izdelovanje topov v ladjedelnici v Washingtonu, D. C., kjer izdelujejo mornarične 16-palčne, kakor tudi druge, lažje topove. Na desni sliki pregledujejo naboje.

ti trenutka ne smemo zamuditi! Ah! Kako hrepenim pasti ji k nogam in prositi jo odpuščanja za vse zlo, ki sva ji ga prizadejala.

In kmalu sta dirjala dva iskra vranca po cesti proti Moissellesu, Paul Vernier se je vračal z Robertom in Carmen k Heleni.

Spotoma je Robert pravil gostoma, koliko je Helena pretrpela že odkar jo pozna on.

Helena ni vedela, kam se je napolil njen prijatelj. Vsa potrtga ga je pričakovala, bala se je in obup se je je letoval, obenem se je pa na tihem tolažila, da še ni vse izgubljeno.

Zaprta se je v salon, se umaknila zunanjemu trušču in zrla zamišljeno v peč, kjer so plamenčki lizali polena.

Kar je zaslislala v predsobi nagle korake. Zastor se je odgnil.

Začuli so se pretresljivi kriki. Kriki bolesti in radosti obenem. Krčevito ihtenje se je izgubljalo v izbruhih radostnega smeha.

Helena je počivala v objemu strmeče Carmen, Robertu d'Alboize, stoječemu pred njo, sta pritekli dve debeli solzi po zagorelem obrazu in njegova prsa so se krčevito dvigala.

Paul Vernier se je obzirno umaknil.

— Ti! . . . Ti! . . . je ponavljala Carmen z drhtečim glasom venomer.

— Draga sestra! . . . Nedolžna mučenica! — je zašepetal Robert.

Helena, v nesreči nezlomljiva, ni mogla prenesti silnega čustva, ki ji je napolnilo srce. Zatisnila je oči in se onesvestila.

Ko se je zopet zavedla, se ji je ustavil pogled na Carmen in Robertu. Hvaležno se je ozrla na oba, toda njen prvi krik je bil:

— Ramon! . . . Milček! . . .

— Ramon stanuje tu . . .

— Torej sem rešena! . . . — je vzkliknila vsa srečna . . . Znano mu je, da nisem kriva! Naj pride. Odpustim mu . . . Povejte mi, če me še ljubi . . . Ah! Kljub vesmu zlu, ki mi ga je prizadejal, ga vroče ljubim.

— Ljubi te . . . je odgovorila Carmen, — ljubi te vroče, kakor nekoč . . . toda . . .

— Kaj hočeš reči? — je vzkliknila Helena, videč, da se strah okleva.

— Ljubi te kakor nekoč, ni pa prepričan o tem, da se je zmotil . . . Ne da se prepričati. — Kaj nista govorila z njim o tem? Kaj mu nista povedala vsega po pravici?

— Vse sva mu povedala, draga sestra. Poslušaj.

Robert in Carmen sta povedala ubogi ženi vse, kar se je količkar tikalo njene strašne usode, povedala sta ji, kaj sta ta čas sama pretrpela, kako ju je pekla vest in kako nesrečen je Ramon.

Do dne, ko je Ramonu na martinem grobu vroča ljubezen ali usmiljenje izvabilo prizna-

Italijani z belo zastavo

Na sliki vidimo dva Italijana, ki sta prišla z visoko dvignjeno belo krpo, ki naj pomeni belo zastavo, k Angležem.

nje, ki ga je Carmen slučajno slišala, so vsi mislili, da sta Helena in Milček mrtva.

Ramon je hotel, da bi živeli vsi v tem prepričanju, seveda v prvi vrsti sam. In vendar je bila ljubezen močnejša od ogorčenja, ki ga je vzbudila v njem njena nezvestoba.

Objokoval je Heleno; . . . Hrepenel je po nji, bil je ves nesrečen, ker ni mogel živeti z njo. Toda še vedno je bil prepričan, da je kriva.

O njeni krivdi je bil tako trdno prtrpčan, da Robertu in Carmen ni hotel verjeti.

Imela nista nobenega dokaza, da bi ga prepričala, da je v zmoti. Edini dokaz je bil mogoč . . .

Pisma, ki jih je Carmen nekoč pisala Robertu, tista pisma, ki je Helena sama prispela po nje v Tours in ki bi jih bil moral Rober drugi dan poslati za njo.

Takrat sta mu dejala, da so se pismo izgubila, da so bila ukradena nesrečnemu d'Alboizovemu vojaku; povedala sta mu tudi, da so jima ponudili ta pisma proti visoki odkupnini baš ko sta hotela najti Heleno in Milčka in kako je slednji tudi ta zadnja nada splavala po vodi.

Helena ga ni prekinila. Gledala ga je izbuljenih oči, vsa iz sebe od groze. Ah, to pot je pa gorje že presegallo njene moči. Čutila je, da nima več moči, da bi še prenašala to strašno trpljenje.

Kruto preganjenja usode jo je strlo. Zdelo se je, da jo življenje znova zapušča.

Glava ji je omahnila nazaj in samo njene drhteče ustnice so pričale, da je še živa.

Robert in Carmen sta klečala pred njo.

— Odpusti nama, ti sveta in plemenita mučenica, tako dolgo in tako kruto preganjana po najini krivdi . . . Ah, odpusti nama v najino sramoto! . . .

Odpusti nama, Helena, odpusti, draga sestra! . . . Ne glej me tako otožno . . . Vrnem ti srečo, ki sem ti jo ukradla, to ti prisegam! . . . In čeprav bi morala umreti pod težo zaničevanja in Ramonovih očitkov . . . Prepričam ga, da si nedolžna.

(Dalje pridonjite)

Pričenši jutri opoldne RESNIČNA ZGODBA

moškega- in ženske-ki sta ubila Heydricha, krutega nacistkega krvnika!

"TUDI KRVNIKI UMRO"

Brian Donlevy igra glavno vlogo

Circle gledališče

Euclid in E. 102 St.

Vrata se odpro dnevno opoldne

VSTOP. 25c DO 6. URE

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežila. Obrnite se z vsam zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

Mali oglasi

ŽENSKE in MOŠKI

čiščenje uradov

Zglasite se med 1.30 in 3. uro popoldne.

PLAČA NA URO

AETNA WINDOW Cleaning Co.

1430 E. 27 St.
vogal Superior

Družina

brez otrok išče 3 ali 4 sobe, in kopalnico, med E. 61 in E. 76 cesto. — Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

Rad

bi dobil priletno žensko, ki bi opravljala hišna dela. Zglasi naj se osebno ali pisмено pri JOE KARLINGER, 433 East 158 St.

T A C O P

ŽENSKE

se bo skrbno izbralo za

OSKRBNICE

Visoka plača na uro. Zglasite se osebno Od ponedeljka do petka 8.30 zju. do 5. pop. Ob sobotah in nedeljah do poldne—ob sredah zvečer 7. do 9.

Thompson Aircraft Products Co.

23555 Euclid Ave.

Izkušena

strežajka dobi delo v restavraciji, da bi pomagala tudi v kuhinji. Prosta ob nedeljah. — Zglasite se pri JOS. WOLF, 13828 St. Clair Ave.

Išče se

moškega ali žensko za delo v gostilni. Dobra plača. Mora biti nad 21 let starosti. Zglasite se pri KOTNIK'S CAFE, 7513 St. Clair Ave.

Otvoritvena posebnost

STENSKI PAPIR, preko 1000 novih 1943 vzorcev na izbero. Posebnost od 1/3 do 1/2 ceneje. NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO. 6922 St. Clair Ave.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Farmers Poultry Market

Vogal SUPERIOR in E. 43rd St. KOKOSI, RACE, GOSKE, PURMANI IN JAČA Prodajamo na delo za ohcete in priredbe.

Pridite in oglejte si

našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies." PARKWOOD HOME FURNISHINGS 7110 St. Clair Ave. Odprto ob večerih

Mali oglasi

PUNCH PRESS OPERATORJI IZKUŠENI tudi za DIE SET-UP DELO ter WELDERJI za varenje na plin SPREJEMA SE TUDI "LEARNERS" KI BI SE NAUČILI, TER POMOČNIKE IN TEŽAKE. 60 ur dela na teden jamčeno. Samo plača na uro (Day Work) 100% vojno delo. Prinesite seboj "Availability Certificate," ki izkazuje, da lahko sprejmete delo. Rojstnega lista se ne zahteva. Sprejema se tudi dečke, stare od 16 leta naprej za delo po šoli in ves dan tekom počitnic. To je izvrstna prilika za one, ki ne delajo v obrambnih tovarnah, da si preskrbijo dobro delo, ki je vojno delo. NATIONAL FORMETAL CO. 6539 METTA AVE. od Addison Rd. in St. Clair Ave.

IŠČE SE

ŽENSKE

za Lahko interesantno tovarniško delo

Predznanje ni potrebno.

Mi Vas bomo učili.

Plača na uro.

Poleg overtime.

THE E. F. HAUSERMAN CO.

6800 Grant Ave.

Med. E. 71st in E. 49th St.

južno od Harvard

INSPEKTORJI Floor & Bench OPERATORJI

za WARNER & SWASEY 2 A

ENGINE LATHES POTTER & JOHNSON ZUNANJI BRUSACI GRIDLEY AUTOMATICS TEŽAKI ZA SPLOSNO DELO

za RECEIVING ROOM SHIPPING ROOM STOCK HANDLERS POMETAČE

Delo znotraj in zunaj. Visoka plača na uro poleg "overtime"

CLEVELAND TRACTOR

19300 Euclid Ave.

Izurjeni operatorji

na BORING MILLS (Horizontal in Vertical) VELIKIH STRUGALNIKIH RADIAL DRILL

Plača na uro, poleg "overtime." Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL

Moški

mirnega značaja išče sobo in hrano pri mirni slovenski družini. Najraje bi dobil v bližini St. Clair Ave., toda sprejme se tudi v Collinwoodu. Dober plačnik. Kdor ima kaj primernega, naj pusti naslov v uradu Enakopravnosti.

TEDENSKI RACIJSKI KOLEDAR

SLADKOR—Znamka št. 12, s katero lahko kupite 5 funtov sladkorja do 31. maja.

ČEVLJI—Znamka št. 17, ki velja za par čevljev do 15. junija.

GASOLIN—Znamka št. 5 v A knjižici je dobra do 21. maja. Znamke v B in C knjižicah pa so veljavne, dokler ne poteče rok ki je označen v teh knjižicah.

"TAJERJI"—Zdaj pride na vrsto druga inspekcija. A knjižica do 30. septembra. B do 30. junija, C do 31. maja. Komerčajalna vozila vsakih 60 dni ali vsakih 5,000 milj, kar je prej na vrsti.

KURIVNO OLJE—Znamka št. 5 mora zadostovati za toploto in vročo vodo do 30. septembra.

PROCESIRANA ŽIVILA—Modre D, E in F znamke veljavne do 30. aprila. Modre G, H in J znamke veljavne od 24. aprila do 31. maja.

MESO, SIR, SUROVO MASLO, MASTI in KENANE RIBE—Rdeče A, B, C in D znamke, ki so zdaj v veljavi, ostanejo veljavne do 30. aprila. Rdeče E znamke postanejo veljavne dne 25. aprila ter ostanejo veljavne do 31. maja. Rdeče F znamke postanejo veljavne dne 2. maja; G znamke dne 9. maja; H dne 16. maja, in J postanejo veljavne dne 23. maja; vse pa ostanejo v veljavi do 31. maja.